

Corvus splendens

Synonyma:

České jméno: vrána domácí, vrána lesklá

Anglické jméno: House Crow

Čeleď: *Corvidae*

Obr. 1 Vrána domácí. Foto: Dick Daniels

Původ: Indie, Pákistán, Maledivy, Srí Lanka, Myanmar.

Sekundární rozšíření: V druhé polovině 19. století byla záměrně introdukována do přístavů Aden (Jemen), Klang (Malajsie) a Zanzibar (Tanzanie), aby zde napomáhala prevenci onemocnění likvidací larev hmyzu a odpadků. Od 20. století se coby černý pasažér dostala lodní dopravou do přístavů v Indickém oceánu, včetně Rudého moře až k Suezskému průplavu. Dnes etablována ve 24 zemích mimo dvou domovinu, objevuje se v dalších 23 zemích, kde ale nehnízdí. V Evropě se nachází jedna populace v docích městečka Hoek van Holland v Nizozemí, vrány též zalétají do Středomoří, nejspíše z naturalizované populace v Suez.

● Plošné rozšíření ● Lokální rozšíření ● Přítomen (bez bližších inf.) ● Ojedinelý výskyt

Obr. 2 Vrána domácí v Evropě (www.cabi.org)

Rozšíření v ČR: Výskyt nebyl zaznamenán

Cesty zavlečení: Buď byla vysazena, nebo se rozšířila neúmyslně lodní dopravou.

Popis: Velikost těla 37 – 42 cm. Rozpětí křídel 68 – 80 cm. Na zemi působí velmi štíhle až vychrtle, má nápadně dlouhé nohy a křídla, malou hlavu se strmým čelem a relativně mohutný zobák. Hlava (těsně za oči), podbradek, hřbet a ocas jsou černé, zbytek je tmavošedý – jen šíje, krk a horní část hrudi jsou o něco světlejší.

Hnízdí v koloniích na stromech v blízkosti lidí. Snáší 4 -5 bledě modrých vajec. Specializuje se na široké spektrum potravy z odpadů od člověka – zbytky ryb v přístavech, zbytky jídel na skládkách či smetištích, případně člověkem pěstované plodiny. Také loví drobné bezobratlé i obratlovce.

Obr. 3 Vrány domácí. Foto: J.M.Garg

Obr. 4 Vejce a typické hnízdo. Foto: J.M.Garg

Riziko: velká hejna vran mohou způsobit značné ekonomické škody na úrodě (obiloviny, ovoce, luštěniny), projevuje se i predace na drobné domácí drůbeži. Tyto negativní projevy však byly zaznamenány pouze v místech původního výskytu v. domácí.

Velké kolonie vran se hnízdní predací podílí na redukcí početnosti místního drobného ptactva. Díky své agresivitě a velké početnosti vytlačují i ostatní druhy živočichů s obdobnou ekologickou nikou (což může být v případě krys či potkanů spíše pozitivem). Může též fungovat jako vektor některých lidských patogenů jako je *Salmonella* či *Campylobacter* (střevní infekce).

Možnosti záměny:

Z našich krkavcovitých ptáků jsou nejpodobnější tyto:

Vrána černá (*Corvus corone*) má menší zobák, kratší nohy a je celá černá.

Vrána šedá (*Corvus cornix*) má též menší zobák a kratší nohy. Liší se ale i zbarvením – na hlavě má větší rozsah černé barvy – zatímco u v. domácí končí těsně za očima, zde pokračuje dále.

Kavka obecná (*Corvus monedula*) je drobnější (velikost těla 31 – 34 cm), černošedá a stříbřitě bílé oči.

Obr. 5 Vrána šedá a černá. Foto: Mikko Heikkinen

Obr. 6 Kavka obecná. Foto: Andreas Trepte

Likvidace: nejvhodnější metodou je zamezit přístupu ke zdroji potravy, což v případě otevřených skládek není vždy možné. Lze odstraňovat hnízda, malé populace se dají účinně zlikvidovat odstřelem. Šetrný odchyt malého počtu jedinců je možný pomocí pastí na straky a vrány (Larsen trap) – nicméně toto není příliš účinné.

Zdroje:

Suleiman A. S., Taleb N. 2010. Eradication of the House Crow *Corvus splendens* on Socotra, Yemen. Sandgrouse 32: 136 – 140.

Svensson L., Mullarney K., Zetterström D. 2012. Ptáci Evropy, severní Afriky a Blízkého Východu. Nakl. Ševčík, 448 pp.

<http://www.cabi.org/isc/datasheet/15463>

House Crow - Fact sheet, NNSS, www.nonnativespecies.org

Obr. 1: Dick Daniels: House Crow (*Corvus splendens*) - Nepal [24.8.2016] Dostupné na: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:House_Crow_RWD2.jpg

Obr. 3: Foto: J.M.Garg: House Crow *Corvus splendens* in Kolkata, India. [24.8.2016] Dostupné na: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:House_Crows_\(Corvus_splendens\)_grooming_in_Kolkata_I_IMG_4324.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:House_Crows_(Corvus_splendens)_grooming_in_Kolkata_I_IMG_4324.jpg)

Obr. 4: Foto: J.M.Garg: House Crow *Corvus splendens* in Kolkata, India. [24.8.2016] Dostupné na: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:House_Crow_eggs_I_IMG_1890.jpg

Obr. 5: Foto: Mikko Heikkinen: *Corvus cornix* (left, photo Helsinki, Finland) and *Corvus corone* (right, photo Brussels, Belgium). [24.8.2016] Dostupné na: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Crow_subspecies.jpg

Obr. 6: Andreas Trepte: *Corvus monedula*. [24.8.2016] Dostupné na: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Western_Jackdaw.jpg

Autor: Tomáš Görner, AOPK ČR (tomas.gorner@nature.cz)

Vytvořeno: 9. 8. 2016